

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoCsp/41/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3220200176
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3220200176.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou so sídlom Majerníková 3479/3A, Bratislava, proti žalovanej: O., trvale bytom G., K., o zaplatenie 708 eur s príslušenstvom a zmluvnou pokutou, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 21. júla 2020, č.k. 5Csp/5/2020-52, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** v tomto rozsahu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 109 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 109 eur od 10.3.2017 do zaplatenia, všetko do troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. zastavil konanie v časti o zaplatenie poplatku za expresné spracovanie úveru 100 eur, zmluvnej pokuty vo výške 10 % ročne zo sumy 708 eur od 15.2.2017 do zaplatenia, poplatkov za upomienky vo výške 180 eur a zmluvného úroku vo výške 32,99 % ročne zo sumy 800 eur od 24.3.2016 do 15.7.2016 a zo sumy 708 eur od 16.7.2016 do zaplatenia, výrokom III. vo zvyšku žalobu zamietol a výrokom IV. žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobca domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 708 eur spolu so zmluvnou pokutou, poplatkami za upomienky, poplatkom za expresné spracovanie úveru a špecifikovaného zmluvného úroku. Žalobca v žalobe uviedol, že so žalovanou uzatvoril zmluvu o úvere, na základe ktorej jej poskytol úver. Žalovaná úverovú zmluvu porušila nesplácaním úveru riadne a včas. Následkom toho vyhlásil žalobca predčasnú splatnosť úveru. Dižnú sumu žalovaná neuhradila.

3. Žalobca v priebehu konania zobral žalobu späť v časti o zaplatenie poplatku za expresné spracovanie úveru 100 eur, zmluvnej pokuty vo výške 10 % ročne zo sumy 708 eur od 15.2.2017 do zaplatenia, poplatkov za upomienky vo výške 180 eur a zmluvného úroku vo výške 32,99 % ročne zo sumy 800 eur od 24.3.2016 do 15.7.2016 a zo sumy 708 eur od 16.7.2016 do zaplatenia. Preto súd prvej inštancie v tejto časti konanie zastavil.

4. Súd prvej inštancie preskúmal úverovú zmluvu, pričom dospel k záveru o jej spotrebiteľskom charaktere. Zmluvu o úvere tak súd prvej inštancie podrobil i prieskumu, či obsahuje všetky obligatórne vyžadované náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zistil, že v zmluve je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) v neprospech spotrebiteľa. Úver tak považoval súd prvej inštancie za bezúročný a bezpoplatkový. Žalobca si však neuplatňoval úroky a ani poplatky, no bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru mala podľa súdu prvej inštancie vplyv na splatnosť úveru.

5. Súd prvej inštancie sa zaoberal i predčasným zosplatnením úveru, keďže žalobca mal za to, že úver zosplatnil. Súd prvej inštancie posúdil zosplatnenie úveru ako neplatné, keďže ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy o predčasnom zosplatnení mal za neplatné pre rozpor s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

6. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplývalo, že istina úveru bola vo výške 800 eur. Žalovaná uhradila 92 eur. Žalovanou uhradenú sumu bolo podľa súdu prvej inštancie potrebné započítať na istinu úveru, lebo úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalovanej tak zostávalo uhradiť ešte istinu 708 eur. Pri výške prvých troch dohodnutých splátok po 1 euro a ostatných po 137,60 eur by bol podľa mienky súdu prvej inštancie úver splatný celkovo 9 splátkami, pričom posledná by bola splatná dňa 9.3.2017 a jej výška by bola 109 eur ako zostatok sumy 800 eur pri predchádzajúcich splátkach tak, ako boli dohodnuté. Keďže plnenie bolo dohodnuté v splátkach, začala podľa súdu prvej inštancie plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Žaloba bola podaná žalobcom dňa 11.2.2020 a právo žalobcu na všetky splátky zročné odo dňa 9.2.2017 (vrátane splátky zročnej v tento deň) sú premlčané, lebo ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy a premlčanie sa posudzuje podľa trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka. Premlčanou podľa súdu prvej inštancie nie je iba splátka zročná dňa 9.3.2017, pričom jej výška je už len 109 eur. Súd prvej inštancie preto túto časť nároku žalobcovi priznal. Lehotu splatnosti súd prvej inštancie určil podľa § 232 ods. 3 CSP vzhľadom na nepriaznivú sociálnu situáciu žalovanej. Vo vzťahu k splátkam zročným do 9.2.2017 bola žaloba podľa súdu prvej inštancie podaná po uplynutí premlčacej doby, a preto zamietnutá (s použitím § 54a Občianskeho zákonníka).

7. Náhradu trov konania žalovanej, ktorá bola úspešná v prevažnej časti konania, súd prvej inštancie nepriznal, nakoľko si ju neuplatnila.

8. V zákonom stanovenej lehote proti výroku III. tohto rozsudku podal odvolanie žalobca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne.

9. Žalobca úvodom odvolania poukázal na bod 3. zmluvy o úvere, pričom mal za to, že nemožno hovoriť o absencii výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Dlžník sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere zaviazal k úhrade 12 splátok, počnúc dňom 9.7.2016. Ako je v texte zmluvy o úvere špecifikované, výška 1.104,80 eur pozostáva zo sumy istiny vo výške 800 eur, úroku vo výške 204,80 eur a poplatku vo výške 100 eur. Podľa názoru žalobcu je v zmluve o úvere jasne určené rozlíšenie splátky istiny, úrokov a poplatkov. S určitosťou vyplýva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemôže byť posúdená ako bezúročná a bez poplatkov vzhľadom k tomu, že spĺňa všetky zákonom stanovené obligatórne náležitosti.

10. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaná v prípade, že po podpise zmluvy o úvere nadobudla pocit, že podpísala nevýhodnú zmluvu alebo že odplata, úrok či ročná percentuálna miera nákladov je vysoká, mala právo odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedené právo žalobca nevyužil, z čoho jednoznačne vyplýva, že súhlasil s obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere a so všetkými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru. Žalobca následne zdôraznil, že jednotlivými splátkami sa hradí najprv istina poskytnutého úveru a po uhradení istiny sa uhrádza zostatok z poskytnutého úveru (úroky, poplatok). Žalovaná navyše žiadnym spôsobom nebola k podpisu zmluvy o úvere donútená a podpisy činila bez akéhokoľvek psychického či fyzického nátlaku.

11. Žalobca sa s nestotožnil i so záverom súdu prvej inštancie o nepriznaní celej istiny úveru, nakoľko istina vo výške 599 eur nie je premlčaná vzhľadom na to, že v zmluve uvedená doba trvania zmluvy o úvere a termín poslednej splátky spotrebiteľského úveru nastane dňa 9.6.2017.

12. Na tomto základe žalobca žiadal odvolací súd, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. K podanému odvolaniu sa písomne žalovaná nevyjadrila.

14. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom výroku III. v zmysle § 389 ods. 1 písm. c) CSP v spojení s § 391 CSP zrušiť a vrátiť vec v tomto rozsahu súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. odvolaním napadnutý nebol, preto je v tomto rozsahu právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

16. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

17. Medzi odvolacie dôvody (§ 365 CSP) patria aj námietky týkajúce sa väd v skutkových zisteniach prvoinštančného súdu. Tie sa môžu prejavíť buď v nevykonaní navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, alebo v nesprávnom hodnotení dôkazov, ktoré vyústilo do nesprávnych skutkových zistení.

18. Nesprávne právne posúdenie môže spočívať v tom, že súd neaplikoval správnu normu, aplikoval nesprávnu normu alebo nesprávne interpretoval správne zvolenú normu. Súd prvej inštancie teda najskôr pochybil tým, že vec nesprávne právne posúdil spôsobom uvedeným v predchádzajúcej vete a zároveň následkom tohto pochybenia nevykonal navrhované dokazovanie.

19. Ak sa súd prvej inštancie dopustil omylu v právnom posúdení pre chybnú interpretáciu právnej normy a z tohto dôvodu zároveň nedostatočne zistil skutkový stav, nesplnil tým ústavnú a zákonnú povinnosť garantovať obsah základného práva na súdnu ochranu s tým, že takýto komplexne chybný postup by nemal naprávať súd vyššej inštancie.

20. Žalobca úvodom odvolania namietal, že úver nie je bezúročný a bezpoplatkov kvôli nerozčleneniu splátky na istinu, úrok a ďalšie poplatky. Odvolací súd túto námietku nepovažuje za dôvodnú. Súd prvej inštancie nezaložil záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru na nerozčlenení splátky na istinu, úrok a ďalšie poplatky, ale na nesprávne uvedenej ročnej percentuálnej miere nákladov v neprospech spotrebiteľa. Odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi (§§ 379 a 380 CSP). Dôvod, na ktorom súd prvej inštancie založil záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti, nebol žalobcom odvolaním napadnutý. Je potrebné tak vychádzať pri splatnosti úveru, ktorá je relevantná z hľadiska posudzovania premlčania nároku žalobcu, zo záveru súdu prvej inštancie, že úver je bezúročný a bezpoplatkový.

21. Žalobca následne namietal okolnosti uzatvorenia úverovej zmluvy a skutočnosti o zmluvnej viazanosti žalovanou zmluvou o úvere. Odvolaciemu súdu však nie je zrejmé, k akým záverom súdu prvej inštancie sa tieto tvrdenia žalobcu vzťahujú. Súd prvej inštancie neposudzoval otázku platnosti úverovej zmluvy.

22. Žalobca sa v odvolaní nestotožnil tiež s nepriznaním celej uplatnenej istiny úveru.

23. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že splátky tri roky spätne k podaniu žaloby sú premlčané (§ 103 Občianskeho zákonníka). Žalobca s týmto záverom v odvolaní nepolemizoval a odvolací súd ho považuje za vecne správny. Predčasné zosplatnenie úveru žalobcom súd prvej inštancie považoval za neplatné, pričom tento záver nebol žalobcom odvolaním spochybnený. Potom je vecne správne, že jednotlivé splátky sa premlčávajú samostatne, ako to konštatoval v napadnutom rozsudku súd prvej inštancie. Žaloba bola žalobcom podaná na súd prvej inštancie dňa 11.2.2020, a tak správne súd prvej inštancie konštatoval, že splátky splatné do dňa 9.2.2017 (vrátane tejto splátky) sú premlčané (t.j. celkovo 8 splátok, splatných dňa 9.7.2016, 9.8.2016, 9.9.2016, 9.10.2016, 9.11.2016, 9.12.2016, 9.1.2017 a 9.2.2017). Premlčané splátky nemožno priznať (§ 54a Občianskeho zákonníka).

24. Odvolací súd sa však rozchádza so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého bol úver splatný v 9 mesačných splátkach a prvé tri splátky boli vo výške 1 euro.

25. V zmluve o úvere mali zmluvné strany dojednané, že úver je splatný v 12 mesačných splátkach. Podľa odvolacieho súdu nie je prípustné, aby súd prvej inštancie svojim právnym posúdením skrátil dojednanú splatnosť úveru. Dojednanú splatnosť by si zmluvné strany mohli skrátiť (ale i predĺžiť) dohodou (§ 516 Občianskeho zákonníka). Súdu prvej inštancie tak chýbalo pre záver o skrátení splatnosti úveru zákonné zmocnenie. Nie je ním ani záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, keďže právne predpisy s týmto konštatovaním nespájajú dôsledok skrátenia splatnosti úveru.

26. Súd prvej inštancie pochybil i v konštatovaní, že prvé tri splátky úveru boli vo výške 1 euro a ostatné splátky vo výške 137,60 eur. Podľa zmluvy boli vo výške 1 euro prvé štyri splátky a ostatné splátky vo výške 137,60 eur.

27. Podstatné je, že pre správny výpočet premlčanej časti istiny je nutné zistenie, aká suma z každej splátky pripadá na istinu úveru. Takéto skutkové zistenie v konaní absentuje. Len po takomto zistení bude možné prijať záver, aká časť uplatnenej istiny úveru je skutočne premlčaná a ktorú nemožno priznať (§ 54a Občianskeho zákonníka).

28. Vzhľadom na tieto vecne nesprávne závery súdu prvej inštancie nemohol byť správny ani výpočet premlčanej časti istiny, ktorú si žalobca žalobou uplatnil.

29. Vzhľadom na tieto závery odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP a v spojení s § 391 CSP vec v tomto rozsahu súdu prvej inštancie vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

30. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie, popri rešpektovaní vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu, zistiť, aká suma jednotlivých splátok pripadá na istinu úveru, pričom takéto zistenie bude pokladom pre posúdenie premlčania žalobou uplatneného nároku. Zároveň nestratí zo zreteľa už priznanú časť istiny výrokom I. napadnutého rozsudku.

31. Odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania nerozhodoval, keďže rozhodne o náhrade trov konania súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 CSP).

32. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).